

21 вересня 1947, б.м.в. Переклад рапорту (фрагменти) командира 26 тактичного відтинка Василя Мізерного „Рена” на ім'я командувача VI Військового округу УПА Мирослава Онишкевича „Ореста”

Переклад з української мови військового рапорту, написаного членом орг[анізації] ОУН під псевдонімом „Рен” – к[оманди]ром відтинку УПА „Лемко” I-го Окр[угу]

УПА –Захід
„Сян”
„Лемко”

Постій, 21 вересня 1947 р.

Рапорт
з терену надрайону „Бескид”
за період від 01.03 – 15.08. 1947 р.

01.03.47 р. 64 солдати ВПО із села Тісна напали на село Бальниця, де заарештували двох осіб: Більо Марію, 40 років, українку, і Підставського Міхала, 46 років, поляка. Із затриманими відступили до села Тісна. Наступного дня Підставського звільнили, а жінку утримують до цього часу.

02.03.47 р. 60 солдатів ВПО із села Тісна разом з Журавлем вдруге напали на село Бальниця. Заарештували Фесь Анну, 23 років, українку і відступили до села Тісна.

02.03.47 р. група ВП з Тісної чисельністю 150 солдатів напала на село Бальниця, де провела обшуки у всіх мешканців. Відступили до села Тісна.

02.03.47 р. 10 солдатів на конях із села Тісна о 8-й год. напали, за доносом стрільця Журавля, на будинок у селі Бальниця. В цьому домі провели обшук, побили двох жінок та від'їхали до Тісної. Під час цього наїзду заарештували одну жінку.

04.03.47 р. пост ВПО із села Черемха переведено до села Яслиська.

[...]

13.03.47 р. група ВПО із [села] Команьча чисельністю 100 солдатів, напала на будинок (Файціскаї)¹ поблизу села Явірник Сянницького повіту, де квартирували солдати місцевого куща. Під час відступу з будинку героїською смертю загинули троє стрільців, які доби

себе, а одного було поранено. Тіла вбитих героїв бандити з ВП забрали до села Команьча, де лише через три дні дозволили поховати їх на місцевому кладовищі. В будинку, де квартирували стрільці, бандити з ВП пострілом в ногу поранили 18-річну дівчину.

13.03.47 р. ВП із м. Балигород чисельністю 35 солдатів проходило через с[ело] Жерниця до села Бережниця Вижня. У селі провели обшуки. В господаря Войтановського Йосифа знайшли криївку, яку наказали негайно засипати. Під час обшуку у вищезг[аданого господаря] вкрали машинку для стрижки і бритву. Заарештували Москалика Михайла, Ковчака Тимка і його дочку Анну, Рика Івана та Іванку, Марію і Розалію Рик. Увечері відійшли із заарештованими до Балигорода. У той же день група УГБ із [міста] Лісько напала на село Жерниця Вижня, де [її члени] розійшлися по домах. В одному з помешкань заскочили стрільця Медведя, який хотів урятуватися втечею, але був убитий, його наздогнала ворожа куля.

[...]

16.03.47 р. група ВП оточила в с. Морохів Сянського повіту помешкання, де перебували повстанці. Побачивши ворога повстанці почали прориватися з оточення. Під час прориву були вбиті рай[онний] госп[одар] др[уг] „Чайка” і стрілець „Ромко”. Поранено рай[онного] провідника др[уга] „Б”

16.03.47 р. ВП у невідомій кількості оточило з трьох сторін обози загонів: „Х[рона]” і „С[таха]” у лісах „Хрещата”. О 12-й годині загони відступили, а о 14-й наші загони влаштували засідку на ворога у селі Кам’янки Ліського повіту. Ворог, натрапивши на засідку, втратив трьох вбитих та мав багато поранених. Наші загони вийшли без втрат.

17.03.47 р. група ВП чисельністю 800 солдатів, що квартирувала в селі Туринське провела облаву в лісах „Хрещата” між вищезгаданими [селами] Туринське, Прелуки та Душатин. Після проведення облави згадана група розділилася на дві групи, одна з яких розквартирувалася в с. Душатин, а друга в селі Прелуки.

[...]

18.03.47 р. ВП чисельністю 2-х полків оточило в лісі між селами Загочеве, Хоцінь, Лукове, Вільхова [?] та Дзюрдзів загони к[оманди]ра „Х[рона]”. та загін „С[таха]”. Бій розпочався о 9-й годині й тривав з невеликими перервами аж до вечора. Під час бою наші загони три рази робили спробу прориву у напрямку сіл Дзюрдзів – Вільхова, Середнє Велике –Лукове та Куляшне – Лукове. Однак це їм не вдалося, оскільки ворог підтягнув великі сили власне в тих місцях. Прорватися вдалося ввечері шляхом обману. Коли к[оманди]р загону V-5 „Х[рін]” сказав: „бандерівців уже немає, збір!”, ворог почав залишати зайняті позиції.

Командир загону „Х[рін]” використав це: за його наказом обидва загони пройшли крізь утворену ворогом прогалину в лісі „Хрещата”. У цьому бою ворог втратив 20 вбитими та 10 пораненими. Наші загони мали 3 вбитих та 11 поранених, яких забрали з собою. У цьому бою брали участь також більшовики. В той день ворог кидав все нові й нові сили, застосовував навіть танки. У повітовому місті Лісько, на відстані 3 км, по прямій, від місця бою, було оголошено тривогу, а його мешканці увесь час прислухалися до бою, під час якого гурчало, як у котлі. В бою відзначилися к[оманди]ри обох загонів та командири підрозділів Заєць, Вирва і кулеметник Сова.

[...]

27.03.47 р. Комендатура ВПО у Волковій викликала Рогуна Василя, Стопика Йосифа, Бриндзю Андрія, Пилипа Михайла і Лисака Григора. Вищезгадані [особи] у лютому й березні ц.р. перейшли з УРСР через Сян до с. Райське. У Волковій їх затримали, а згодом відвезли до м[іста] Балигород.

27.03.47 р. ГМ з Гічви¹ заарештувала трьох чоловіків із [села] Дзюрдзів за звинуваченням у співпраці з нашим рухом. Заарештованих не звільнено.

27.03.47 р. ВПО із [села] Барвінок чисельністю 20 солдатів влаштували засідку на дорозі, якою проходять на захід і назад наші спецкур’ери. Засідка не дала їм жодних результатів.

27.03.47 р. група ВП чисельністю 100 солдатів прийшла в село Воля Мигова й тут розквартирувалася.

28.03.47 р. о 9-й годині 30 хвилин заг[они] „Х[рона]” і „С[таха]”. Влаштували засідку на шосе Балигород – Тісна, близько 300 метр[ів] вище від каплиці, що стоїть при дорозі до с. Клоніца². Коли загони підходили до місця, де мали зайняти вигідні позиції з метою влаштування засідки, почули гуркіт моторів. Це були два автомобілі набиті [солдатами] ВП, які їхали в напрямку [села] Тісна. Один бронеавтомобіль, а другий – вантажний. Як виявилось пізніше, це був авангард. Заледве командир Х. встиг установити 2 ручних кулемети й виставити застави, як з боку Балигороду над’їхали два інші автомобілі. Перший автомобіль – легковий, в ньому їхали з непокритими головами пузаті солдати. Ком[андир] „Х[рін]” одразу здогадався, що це повинні бути вищі „персони”, а отже подав команду: „Хлопці, Вогонь! Їдуть якісь фігури!”. У той момент застрочили наші ручні кулемети. З легкового автомобіля вискочили солдати, серед яких один товстий, з непокритою головою, не зайнявши позиції віддає накази, після чого всі інші зайняли позиції і пішли в атаку. Одночасно з другого автомобіля – вантажного, який їхав за легковиком, вистрибують спокійно (якби нічого не відбувалося) солдати у чорних беретах й відкривають вогонь по

наших позиціях з автоматів. К[оманди]р „Х[рін]” віддає наказ першому підрозділові наступати і фланкувати ворога. Розгорівся сильний бій, що тривав бл[изько] 25 хвилин. Згодом ворог відстрілюється і відступає потоком у напрямку лісу „Яблуньки”. До потоку вбігає товстий, лисий солдат з криком: „генерале, мене поранено”. До нього підбігає двоє солдатів, до яких він говорить: „хлопці, візьміть мене, я помираю”. В той час черги ручних кулеметів наших кулеметників остаточно добили, як виявилось пізніше, генерала броні другого заступника міністра національної оборони – Кароля Сверчевського, а також одного солдата, який прибіг, щоб його забрати, а іншого поранили й він утік. Наші загони не рушили в погоню за відступаючим ворогом, оскільки були в цей час сильно виснажені. Крім другого віце-міністра національної оборони, генерала броні Кароля Сверчевського, у тій засідці були вбиті: один поручник та двоє солдатів³. Крім того, було поранено 15 солдатів (тяжко), в тому числі полковник Герхард⁴, який, за інформацією цивільного населення, після того, як його було перевезено до госпіталю, помер. Вбитий генерал броні Кароль Сверчевський брав участь у більшовицькій революції 1917–[19]18 рр., а в період громадянської війни в Іспанії, під іменем генерала Вальтера, був командиром міжнародної бригади. Полковник Герхард також був учасником громадянської війни в Іспанії. Обоє воювали там на боці червоного, т.зв. демократичного уряду. В цій засаді наші загони не мали жодних втрат.

28.03.47 р. після вбивства генерала броні Кароля Сверчевського у м. Лісько було затримано будь-який рух, негайно було видано наказ позамикати усі магазини та інші підприємства, а виходити на вулиці було заборонено. Тіло Сверчевського перевезено автомобілем до села Воля Постолова, а згодом літаком до м[іста] Жешова.

29.03.47 р. в районі, особливо в його північній частині та на шосе Лісько – Балигород, великий рух. В напрямку м. Балигород їдуть великі групи ВП. До м. Сянік прибула Варшавська дивізія та групи з м. Жешів. Серед населення неуханно кружляють чутки, що в гори іде 30 000 ВП для проведення облав проти бандерівців.

[...]

01.04.47 р. заг[ін] к[оманди]ра „Б.” влаштував засідку на шосе Тісна – Балигород, 100 метрів нижче від місця засідки на генерала Сверчевського. У той час по вищезгаданому шосе від с. Тісна аж до місця засідки на генерала Сверчевського пересувалися стрілецьким цепом і перебіжками солдати спецгрупи ВП. Та група була дуже активна у зимовий період і брала участь в ліквідації нашого медпункту 23.01.47 р. у лісах „Хрещата”. Дійшовши до місця засідки на генерала Сверчевського вищезг[адана] група, за наказом свого к[оманди]ра, поручника – „Дорога вільна, хлопці. Сідати в автомобіль!” – всі солдати сідують на автомобіль, який перед цим їхав за ними, й рушають з місця. Як тільки автомобіль зрівнявся з

місцем засідки нашого загону, його було обстріляно ураганим вогнем з наших ручних кулеметів, в результаті чого у місці засідки наклали головами 26 бандитів, 6 здалися в полон, а один, поранений в хребет, утік до виселеного села Бистре, де сконав у одному з будинків. Коли ми відкрили вогонь, кілька бандитів устигли вистрибнути та відстрілювалися, але були знищені в ході атаки наших стрільців. Бачачи критичність ситуації, двоє офіцерів тієї бандитської групи підірвали себе гранатами. Серед убитих було 3 поручники, 3 підпоручники та 4 підофіцери. Решта – рядові. [...]а, які здалися в полон, передано в руки СБ. Серед убитих був також комендант відділка ГМ в с. Тісна капрал Дупляк Ян⁵, який узимку допомагав вищезг[аданій] групі в організації агентурної сітки серед нашого цивільного населення. З нашого боку загинув к[оманди]р першого підрозділу ст. сержант „Яр”. Здобуто: 5 нових ручних кулеметів системи „Дегтярьова”, 20 дисків до них, наповнених патронами (кожна четверта куля зрізана), 6 пістолетів „ГТ”, 8 нових ППШ-а, 11 нових карабінів, 3000 шт[ук] патронів до них, 22 кожушки, 8 плащів, 15 пар нового взуття, решта черевики.

[...]

05.04.47 р. УГБ з [міста] Лісько заарештувало в Ліську 22 українців з Кривого над Сяном, які прийшли [до Ліська] з метою вироблення паспортів: Орендач Юрій – 38 р[оків], Хованець Микола – 17 р[оків], Ключник Тимко – 22 р[оки], Годованець Павло – 42 р[оки], Сивулич Федь – 35 р[оків], Кузьма Павло – 24 р[оки], Лесик Дмитр – 17 р[оків], Мاستила Кость – 17 р[оків], Байда Василь – 17 р[оків], Орендач Юрій Федорович – 32 р[оки], Ясківка Федь – 41 р[ік], Мастила Василь – 18 р[оків], Васильчишин Микола – 32 р[оки], Гірняк Антошко, солтис – 56 р[оків], Гірняк Тимко – 20 р[оків], Гуданич Стефан – 33 р[оки], Мастила Павло – 27 р[оків], Мастила Дмитр – 25 р[оків], Петрович Іван – 26 р[оків], Дацьо Василь – 36 р[оків], Ясківка Юрій – 35 р[оків], Байда Олекса – 27 р[оків]. Всіх вищезг[аданих] звинувачено у співпраці з бандерівцями, а [метою] їх прибуття до Ліська вважали збирання інформації для бандерівців. До цього часу жодного із них не звільнено.

[...]

27.04.47 р. [група] ВП чисельністю 400 солдатів провела облаву у лісі над с. Рудава, яка не дала жодних результатів. В той же [день] в с. Воля Нижня з м. Риманів прийшла група ВП чисельністю 200 солдатів – як підкріплення.

27.04.47 р. з Риманова в с. Липовець прийшло близько 200 солдатів ВП, а в с. Черемха – 150 солдатів. В той же день група ВП чисельністю 150 солдатів пройшла із с. Воля Нижня лісами до с. Пулави, а звідти повернулась у тому ж напрямку.

27.04.47 р. група ВП чисельністю 200 солдатів організувала напад на с. Прелуки, але

згодом відійшла до с. Туринське.

27.04.47 р. група ВП невідомої чисельності прийшла в с. Терка й тут розквартирувалась.

28.04.47 р. група ВП виселила такі села: Воля Нижня, Воля Вижня, Поляни Суровичні, Сировиця, Рудавка Яслинська, Вислок Долішній, Воля Сенькова, Воля Яворова, Воля Петрова, Токарня, Чистогорб, Довжиця п[облизу] [с.] Команьча, Душатин, Прелуки, Туринське, Бальниця, Манів, Воля Мигова, Смільник, Лупків, Явірник, Жубраче, Лішня, Довжиця п[облизу] [с.] Тісна, Криве п[облизу] [с.] Тісна, Прислупчик⁶, Творильне, Студене, Завій, Бук, Кобильське, Явожец, Терка, Буковець, Полянки, Горянка, Воля Горянська, Лопенка, Тискова, Радейова, Бережниця Верхня, Воля Матяшова, Райське, Сікавець [?], Завоз, Полянчик, Мичків, Бережниця Нижня, Жерниця, Жерденка, Здвижень [?], Загочево, Новосілки, Чашин та Березовець.

29.04.47 р. групи ВП виселили села: Кам'яне, Белхівка, Ратнавиця, Збоїська, Волиця, Середнє Велике, Хоцінь, Кальниця, Карликів, Полонна, Прибошів, Щавне, Завадка Морохівська.

30.04.47 р. групи ВП виселили села: Колічава [?], Розтоки Нижні, Височани, Репедь, Радошиці та Куляшне.

У першому виселенні брали участь 6000 (шість тисяч) [солдатів] ВП. Під час другого виселення брали участь 3000 [солдатів] ВП, а третього – 1200 [солдатів] ВП.

ВП провело виселення нашого населення дуже швидко, оскільки протягом чотирьох годин кожен господар мусів спакувати речі й виїхати з села. В деяких селах, наприклад в [селах] Криве на р. Сян, Творильчик, Творильне, Студене, Бук, Довжиця, Лішня, Полянки та Жерниця ВП давало людям на збори лише дві години. У зв'язку з таким коротким терміном часу на збори населення не мало змоги забрати з собою сільськогосподарські машини: молотилки, зерноочисні машини, січкальні, плуги, борони, предмети домашнього господарства, швейні машини, картоплю і т.д. Все це забрало польське цивільне населення разом з ВП до м[іст] Балигород, Сянік, Лісько, Риманів й навіть до Кросна. Під час виселення солдати ВП втішали мешканців, що виселяють їх лише на період ліквідації бандерівців, а через 6-ть місяців вони зможуть повернутися назад в свою рідну сторону.

Залишаючи свої населені пункти населення дуже плакало й говорило нашим стрільцям: „ми якось переживемо цей час, але як ви, бідні, будете без нас боротись?”. Просили, щоб у випадку якихось змін не забувати про них. Той хто мав трохи часу, той виносив до лісу або ж ховав у криївках різноманітні речі, наприклад білизну, взуття, масло, сир, зерно й навіть худобу, а згодом показував місця схованок нашим, щоб це могли використати вони, а не ворог.

Всі мешканці з виселених сіл зігнані в такі збірні пункти: Мхава, Лукавиця, Загуж, Щавне, Команьча, Лупків, м. Буковське, Новосільці і Прусик. В тих пунктах людей ділили на три групи, а саме: групу А, Б і Ц. Найбільше людей було приписано до групи Ц. Це, правдоподібно, були найбільш підозрілі люди, яких негайно заарештували. У вищезгаданих збірних пунктах людей тримали протягом трьох тижнів.

Під час виселення села, які найбільше підозрівали у співпраці з нами спалювали одразу ж, на очах мешканців.

29.04.47 р. [група] ВП чисельністю 600 солдатів провела облаву в лісі „Магура” та лісі „Пут...” над с. Творильне. В результаті облави було вбито кущового „Денисенка” та стр[ільця] „Сокола” із загону к[омандира] „С[таха]”. Під час цієї облави ворог знищив курені „Вихора” – кущового II району та надрайонного госп[одаря] др. „Я”. Вищезг[адані] ліси ВП пройшло стрілецьким цепом. Облава тривала з 5-ї години [ранку] до пізнього вечора.

16.04.47 р. о 9-й год[ині] загін к[омандира] „Б”, під час переходу із с. Явожец в лісі „Лопінник” наткнувся на групу ВП чисельністю близько 300 солдатів, що переходила із с. Волковия до с. Тісна. Зустріч відбулась у с. Бук. Під час перестрілки, що зав’язалася, загін к[омандира] „Б” розділився на дві групи, одна з яких перейшла р[ічку] Солінка й подалася у напрямку лісів „Лопінник”, а друга – під к[оманду]ванням к[омандира] „Б” – повернула в напрямку с. Явожец. В результаті бою ворог втратив 6 вбитими та 13 пораненими. З нашого боку загинув стрілець „Грім”.

05.04.47 р. о 4-й год[ині] „бунчужний” (командир роти) „Ч” із заг[оном] к[оманди]ра „Б”, не дивлячись на строгу заборону к[оманди]ра підрозд[ілу] 508, разом із 4-ма стрільцями пішов у с[ело] Жерниця збирати святкові подарунки для заг[ону]. Близько 5-ї год[ини] того ж дня група ВП чисельністю 500 солдатів оточила с. Жерниця. Ворог зайняв кожен пагорок і кожен потік. Наші стрільці почали прориватися потоком до лісу „Княже”. Ст. вістун (взводний) „Бистрий” та вістун (капрал) „Залізниченко” відірвалися під час відступу від двох інших стрільців й будучи оточеними ворогом з усіх сторін, билися до останнього патрона. Під кінець, бачачи безвихідність ситуації, застрелили себе самих. Під час цього бою ст. вістун „Бистрий” застрелив поручника ВП. Решта наших стрільців – вістун „Матій” разом із ст. стр[ільцем] „Громом” та господарським кущовим „Климом” благополучно прорвалися до лісу „Княже” крізь три застави ворога. Бунчужний „Ч” не проривався з іншими стрільцями, а втікав угору селом та сховався на горищі одного з будинків. Це зауважив ворог і оточив цей дім, а бунч[ужний] „Ч”, бачачи критичність ситуації, застрелився. Під час цього бою ворог втратив вбитими: 1 поручника й 1 сержанта та кількох рядових пораненими. Наші втрати: 3 вбитих, в т.ч. 1 бунч[ужний], 1 ст. вістун та 1 вістун.

[...]

02.05.47 р. група ВП чисельністю 500 солдатів провела напад на курінь БСБ та загін к[оманди]ра „Б”, що квартирував у лісах „Лопінник”. Наш загін відступив та незважаючи на переслідування ворога, відірвався й завдав йому дошкульних втрат. З нашого боку один поранений стрілець добив себе пострілом. Ворог мав 2-х убитими та кілька поранених. В місці постою загону ворог знайшов 70 кг м’яса та знищив котли для готування [їжі], яких загін не встиг забрати.

02.05.47 р. група ВП чисельністю 200 солдатів провела облаву в лісовому комплексі „Магура” над с[елом] Протисне, де застали зненацька Районний осередок I-го району та командира відтинку разом із охороною. Р[айонний] о[середок] і к[оманди]р відтинку разом із охороною відступили без втрат.

[...]

05.05.47 р. група [ВП] чисельністю 1200 солдатів, що квартирувала у с[елах] Затварниця і Гульське, провела облави на території від с с Двернік до с[іл] Затварниця та Сухі Ріки [?]. Під час тієї облави були вбиті стр[ілець] „Добробут”, стр[ілець] „Дубина” та др. „Зена”. Вищезг[адана] група організувала також нічні засідки.

[...]

На відтинку I-го району від с[іл] Волосата, Устрики Горішні, Бережки, Ступосяни та Сянки ворожі групи чисельністю 10 000 солдатів організували велику облаву, що тривала з 16.04.47 до кінця місяця. Під час цих облав ворог розквартирувався у всіх селах, став постоем у всіх лісах та на полонинах. Загін командира „Орла”, який у той час стояв постоем у цьому районі, був весь [час] настільки сильно переслідуваний ворогом, що був змушений перейти [на територію] УРСР. Ворог знайшов і знищив усі склади зерна цього загону. Облави у цьому районі проводились у шахматному порядку. Докладно обшукали всі потоки та полонини. Найбільш старанну, майже точну облаву ворог організував на території сіл Буковець, Беньова і Сянки. Тут не було ані метра землі, де ворог не вткнув би свого штика. За даними розвідки ворога тут мала знаходитись УГВР. Під час облави більшовики дуже сильно блокували свій кордон, над яким літали більшовицькі літаки. Групи ВП отримували провіант від більшовиків. У той час групи ВП спалили церкви у с[елах] Устрики Горішні, Волосате, Буковець, Беньова та Ступосяни. Крім того, ворог спалив решту будинків та ціле село Устрики Горішні. Приблизно 10 травня 1947 р. противник вивів з цього району більшу частину своїх військ. До кінця червня в цьому районі діяли лише два батальйони, що квартирували в с[елах] Устрики Горішні і Волосате. Ці батальйони кожного дня висилали

посилені патрулі у різних напрямках цього району й виставляли спостережні пости на найвищих гірських вершинах.

*
* *

06.06.47 р. група ВП чисельністю 400 солдатів, що квартирувала в с. Ветлина напала о 18-й год. на загін к[оманди]ра „Б”, що стояв постоем у лісі над с. Ветлина. Після короткої перестрілки загін відступив без втрат. Ворог мав 8 вбитих та кількох поранених. Наступного дня більша група ВП провела облаву в лісі „Бескид”.

09.06.47 р. о 10 год. 30[хвилин] група ВП невідомої чисельності напала на загін к[оманди]ра „Б”, що стояв постоем у Затварницькому лісі над Ветлинською полониною. Зав’язався бій, що тривав півгодини. Згодом загін відступив без втрат. Ворог мав 12 убитих й багато поранених. Атакуючого противника наше стрілецьтво зустріло безперервним свистом і насмішками.

19.06.47 р. загони к[оманди]рів „Б” і „Х[рона]” перейшли на територію Словаччини, де взяли в полон двох словацьких солдатів, яких після допиту було відпущено. У ніч з 19 на 20.06.47 р. ці солдати навели на загони командирів „Х[рона]” і „Б” військо, яке обстріляло вищезг[адані] загони. Під час цього нападу кілька наших стрільців були легко поранені.

20.06.47 р. заг[они] к[оманди]ра „Х[рона]” спільно із заг[онами] к[оманди]ра „Б” перейшли чехословацько-польський кордон. Під час переходу кордону першим йшов загін к[оманди]ра „Б”, який мав виставити флангове прикриття, чого він, однак, не зробив. Через це, коли загін к[оманди]ра „Б” вже перейшов кордон, ВП нанесло фланговий удар по загонові к[оманди]ра „Х[рона]” й розділило його на дві частини. Одна частина силами двох роїв перейшла разом із загонами к[оманди]ра „Б” на польський бік [кордону], друга ж його частина, тобто решта загону повернулася на словацьку сторону [кордону].

На початку травня група ВП чисельністю 15 000 солдатів провела дводенну облаву в лісах „Хрещата” від сіл Пшеленч [?], Туринське, Кам’яне, Суковате по села Тісна, Зубрачі, Бальниця. Облава була безрезультатною. Згодом малі групи ВП стали постоем в різних місцях вищезг[аданих] лісів й протягом всього часу їхнього перебування тут, тобто до середини червня 1947 р. організовували облави й висилали патрулі на менших відтинках.

В другій половині травня група ВП чисельністю 15 000 солдатів знову провела дводенну облаву. Обшукали всі потоки і знайшли всі зерносклади кушів. Згодом ця група відійшла до сіл, розташованих навколо цих лісів, а інша частина відійшла в район, що знаходився по східну сторону шосе Балигород – Тісна.

01.06.47 р. КВБ та ВП чисельністю 6000 солдатів провели облави в лісах „Хрещата”, що продовжувались до 20.06.47 р. Під час тієї облави були вбиті чотовий „Зенко” із загону к[оманди]ра „С[таха]” та районний господар „Вій”, що мав у той момент при собі 50 000 зл[отих].

26.06.47 р. о 9-й год[ині] 3 бомбардувальники протягом 90 хвилин бомбардували лісовий комплекс „Хрещата” (990 м) над с. Микув, де був визначений пункт збору загонів командира „Х[рона]” і командира „С[таха]” після боїв у Словаччині. В той же час до с. Ославиця приїхав бронепοїзд, що обстрілював ці місця з пушок. Села навколо цих лісів були блоковані ВП, що лежало на позиціях в окопах.

[...]

01.08.47 р. група ВП чисельністю 500 солдатів, що квартирувала в с[елах] Затварниця, Гульське і Криве на р[ічці] Сян вислали сильні патрулі чисельністю 80–100 солдатів у ліси над с[елами] Криве, Гульське, Затварниця, Сухі Ріки й Явожец. Ці патрулі прочісували ліси до 15.08.47 р. Згодом ця група розділилась на дві групи, одна з яких відійшла до с. Тісна, а друга до с. Волковия.

Слава Україні!

(—) „Рен”

в.о. командира відтинку „Лемко”

Переклад: К. І.

Надруковано у 3-х прим.

Отримують згідно розподільника

ДА СБУ, Ф. 13, спр. 398, т. 8, арк. 24–45.

Копія, машинопис.

Примітки

^{a- a} Відсутня цифра.

¹ Правдоподібно: Гочів.

² Правдоподібно: Колоничі.

³ Згідно з офіційними даними загинули: підпоручник Крисіньський та рядовий Стшельчик.

⁴ Герхард Ян (1921–1971), підполковник, у 1946–1947 рр. командир 34 пп, з 1950 р. начальник III Оперативного Відділу ВО 1; заарештований в 1952 р., перебував в ув'язненні до грудня 1954 р., згодом в ППА.

⁵ Дупляк Ян (1904 р.н.), загинув у Яблінках 2 квітня 1947 р.

⁶ Правдоподібно: Пшислуп.

⁷ Правдоподібно: Миців.